

VVD vienotie vērtēšanas kritēriji

IVN pārkāpuma gadījumā

KRITĒRIJS	APSVĒRUMI	APSVĒRUMU JĒGA
PIEĻAUJAMĪBA	- Vai darbība ir vispārēji aizliegta - Vai šādai darbībai teorētiski varētu tikt izsniegta atļauja (ja būtu veikta ietekmes uz vidi novērtēšana vai saņemti nosacījumi)	Noskaidrot, vai darbība pēc būtības vispār būtu pieļaujama, ja tā tiktu veikta likumīgi. Darbības aizliegums saistīts ar kādu augstāku aizsardzības mērķi, kas pārkāpuma gadījumā tiek būtiski aizskarts.
VIDES JŪTĪGUMS	- Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, mikroliegumi - Īpaši aizsargājamie biotopi un sugas - Aizsargjosla - Ainaviski un kultūrvēsturiski nozīmīgas vietas, rekreācijas funkciju nodrošināšana - Apdzīvotu teritoriju tuvums	Novērtēt, cik ekoloģiski, ainaviski vai sociāli jūtīga ir teritorija, kur veikts pārkāpums.
KAITĒJUMA KOMPLEKSUMS	- Ietekmes skartās teritorijas lielums - Savstarpēja ietekme ar citām darbībām (slodzes palielināšanās) - Vides kvalitātes pasliktināšanās, normatīvu pārsniegumi (piem., gaisa, ūdens, trokšņa līmenis) - Radīts piesārņojums vai atkritumi - Radīts avāriju un nelaimes gadījumu risks	Raksturo ar pārkāpumu veiktās darbības mērogu un tās mijiedarbību ar apkārtējiem faktoriem.
KAITĒJUMA ILGUMS UN ATGRIEZENISKUMS	- Īslaicīgs, pārejošs, periodisks, ilgtermiņa, paliekošs - Dabas resursu un vides kvalitātes atjaunošanās spēja, ilgums, nepieciešamās pūles	Noskaidrot, cik ilgi ietekme saglabājas un vai vide spēj atjaunoties.

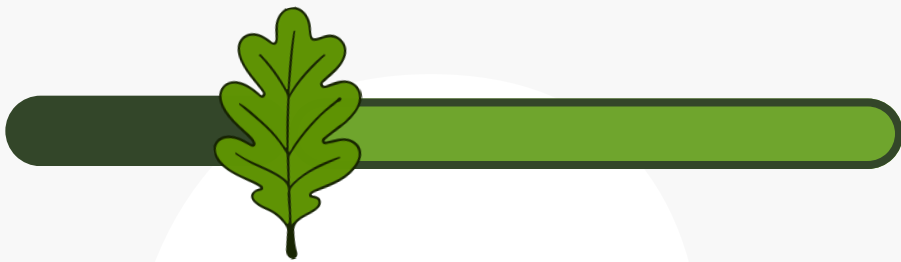

Ceļu būvniecības IVN pārkāpumu ietekmes faktoru PIEMĒRI

ĪSLAICĪGA IETEKME - IERĪKOŠANAS LAIKĀ

IETEKMES IZPAUSME

Troksnis un tehnikas kustība	Smago mašīnu, meža ciršanas tehnikas, ekskavatoru un kravas auto radītās vibrācijas un skaņas traucē gan cilvēkus, gan dzīvniekus, tostarp putnus.
Hidroloģiskās pārmaiņas	Ūdensteču, tai skaitā meliorācijas grāvju šķērsošanas vietās var būt radīti šķēršļi un traucēts, izmainīts ūdens tecējums, meliorācijas sistēmu darbība.
Augsnes un veģetācijas pārmaiņas, bojājumi	Izcirsti koki, krūmi, nolīdzināts reljefs, zaudēta dabiskā veģetācija, uzbērtā ceļa vieta, ceļa klātnes materiāls – šīs pārmaiņas iznīcina attiecīgās dabas vērtības.
Uzduļķojums	Ja ceļš šķērso ūdensteces, tiek būvēts tilts vai caurteka, būvdarbu veikšanas laikā var būt radīts uzduļķojums, samazināts skābekļa saturs, kas var radīt īslaicīgu zivju un citu organismu stresu vai pat bojāeju, zivju barības bāzes samazināšanos.
Nestandarta situācijas, negadījumi, izmantotais būvmateriāls	Lokāls piesārņojums tehnikas darbības laikā - degviela, eļļas no tehnikas, piesārņojuma nokļūšana augsnē, ūdensobjektā, būvdarbiem var būt izmantoti neatbilstoši materiāli, piemēram, atkritumi, no kuriem piesārņojums skalojas vidē.
Putekļi un vizuāli traucējumi	Apkārtējai sabiedrībai un dabai rodas īslaicīgs kairinājums.

Ceļu būvniecības IVN pārkāpumu ietekmes faktoru PIEMĒRI

B

PALIEKOŠA IETEKME - PĒC IERĪKOŠANAS

IETEKMES IZPAUSME

Biotopu un citu dabas vērtību zudums	Dabiskās vides, biotopu augu sugu, meža neatgriezenisks zudums būves vietā, ar to saistīta biotopu platību, ligzdošanas vietu u.c. dabas vērtību samazināšanās.
Pārveidota hidroloģija	Ar ceļa būvniecību izmainīta virszemes ūdens notece (ceļš daļēji darbojas kā šķērslis), caurteku, novadgrāvju būvniecība veicina apkārtējo teritoriju nosusināšanos ar ietekmi uz mitruma režīmu tur esošajos biotopos, var būt traucēta un izmainīta meliorācijas sistēmu darbība.
Ekspluatācijas troksnis un palielināts antropogēnais spiediens	Ceļš tiek izmantots auto satiksmei, tas var nodrošināt piekļuvi vietām, kas līdz tam bijušas maz sasniedzamas, līdz ar to pieaug troksnis, tiek radīti traucējumi cilvēkiem un dabai. Šī ietekme ir ilgstoša un nemazinās.
Cita veida piesārņojums	Ekspluatācija saistīta ar gaisa piesārņojumu, jo īpaši, ja ceļš ir ar grants segumu un tas tiek izmantots intensīvi, uz ceļa nonākušās vielas, tai skaitā sāls, nonāk vidē ar lietus ūdeni, var pieaugt/izmainīties barības vielu daudzums un mainīties veģetācija ceļa tuvumā. Ja izmantoti neatbilstoši materiāli, piesārņojums var ilgtermiņā ieskaloties un migrēt, pasliktinot vides kvalitāti.
Ainavas izmaiņas	Dabiskā vidē radīts jauns infrastruktūras objekts, tiek fragmentēta ainava.
Fragmentācijas, barjeras efekts	Ceļu infrastruktūra fragmentē biotopus un var ierobežot arī dzīvnieku pārvietošanos.

Nodarītā kaitējuma būtiskums

	 NEBŪTISKS KAITĒJUMS	 BŪTISKS KAITĒJUMS	 ĻOTI BŪTISKS KAITĒJUMS
Pielaujamība	+	+/-	-
Vides jūtīgums	-	+	+
Kaitējuma kompleksums	-	+	+
Kaitējuma ilgums un atgriezeniskums	Galvenokārt īslaicīgas un pārejošas ietekmes ierīkošanas laikā. Arī ilglaicīgas un paliekošas ietekmes, ja tās radījusi darbība, kas nav aizliegta un teorētiski varētu tikt atļauta.	Galvenokārt ilglaicīgas un paliekošas ietekmes. Arī īslaicīgas un pārejošas ietekmes, ja tās radījusi darbība, kas aizliegta un arī teorētiski nevarētu tikt atļauta.	Ilglaicīgas un paliekošas ietekmes, kā arī neatgriezeniskas ietekmes vai tādas, kuru gadījumā dabas resursu un vides kvalitātes atjaunošanai būtu nepieciešams pielikt nozīmīgas pūles vai tas prasītu ilgu laiku.

